

RM-110-6-20

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia 21 stycznia 2020 r.

w sprawie wysokości zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2020 r.

Na podstawie art. 89 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53) zarządza się, co następuje:

§ 1. W 2020 r. wysokość zwiększenia, o którym mowa w art. 89 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustala się na poziomie 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

MATEUSZ MORAWIECKI

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

UZASADNIENIE

Świadczenia emerytalno-rentowe podlegają corocznie waloryzacji od dnia 1 marca.

Rozporządzenie ustala wysokość zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2020 r. Podstawą prawną wydania rozporządzenia jest art. 89 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53).

Wskaźnik waloryzacji emerytur i rent to średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym.

Zwiększenie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent, w części dotyczącej realnego wzrostu płac, jest corocznie przedmiotem negocjacji w ramach Rady Dialogu Społecznego, przeprowadzanych w czerwcu, w roku poprzedzającym waloryzację.

W razie niezgodnienia stanowiska Rady Dialogu Społecznego w sprawie zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym Rada Ministrów ma obowiązek określić w terminie 21 dni od dnia zakończenia negocjacji, w drodze rozporządzenia, wysokość tego zwiększenia, biorąc pod uwagę informacje o prognozowanych wielkościach makroekonomicznych, w tym wielkość wskaźnika inflacji, stanowiących podstawę do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok następny.

W dniu 24 czerwca 2019 r., w ramach Rady Dialogu Społecznego, odbyło się wspólne posiedzenie Zespołu problemowego ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych oraz Zespołu ds. ubezpieczeń społecznych dotyczące m.in. kwestii zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2020 r. o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2019 r.

Strona pracodawców zaproponowała, aby wskaźnik waloryzacji emerytur i rent w 2020 r. ukształtował się zgodnie z art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. na poziomie średnioroczny wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększonego o 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym.

Przedstawiciele związków zawodowych wskazali, że wysokość zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2020 r. w części dotyczącej płac powinna kształtować się na poziomie co najmniej 50% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2019 r.

Zarówno na posiedzeniu Rady Dialogu Społecznego, jak i w dniu 1 lipca 2019 r. podczas Plenarnego Posiedzenia Rady Dialogu Społecznego nie wypracowano wspólnego stanowiska strony społecznej w zakresie wysokości zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2020 r. w części dotyczącej realnego wzrostu płac.

Tym samym partnerzy społeczni nie uzgodnili wysokości zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2020 r.

W związku z nieuzgodnieniem, w ramach Rady Dialogu Społecznego, wysokości zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2020 r. Rada Ministrów, biorąc pod uwagę informacje o prognozowanych wielkościach makroekonomicznych, w tym wielkość wskaźnika inflacji, stanowiących podstawę do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok 2020, ustala wysokość zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2020 r. na ustawowym poziomie wynoszącym 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2019 r.

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Termin wejścia w życie rozporządzenia nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego oraz jest zgodny z zasadą przyzwoitej legislacji, gdyż nie nakłada nowych obowiązków na jego adresatów.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wysokości zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2020 r. Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Sekretarz Stanu – Pan Stanisław Szwed Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Departament Ubezpieczeń Społecznych (tel. 22 6611738)	Data sporządzenia 15.01.2020 r. Źródło Art. 89 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53) Nr w wykazie prac RD60
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Podstawą prawną wydania rozporządzenia jest art. 89 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53).

Rozporządzenie ustala wysokość zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2020 r.

Wskaźnik waloryzacji emerytur i rent to średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. Zwiększenie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent, w części dotyczącej realnego wzrostu płac, jest corocznie przedmiotem negocjacji w ramach Rady Dialogu Społecznego, przeprowadzanych w czerwcu, w roku poprzedzającym waloryzację.

W razie niezgodnienia stanowiska Rady Dialogu Społecznego w sprawie zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym Rada Ministrów ma obowiązek określić w terminie 21 dni od dnia zakończenia negocjacji, w drodze rozporządzenia, wysokość tego zwiększenia, biorąc pod uwagę informacje o prognozowanych wielkościach makroekonomicznych, w tym wielkość wskaźnika inflacji, stanowiących podstawę do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok następny.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Strona rządowa, zgodnie z przyjętą przez Radę Ministrów w dniu 11 czerwca 2019 r. „Propozycją zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2020 r.”, biorąc pod uwagę:

- sytuację finansów publicznych, w tym Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- ograniczone możliwości finansowe państwa, wynikające zarówno ze stabilizującej reguły wydatkowej, jak i unijnych reguł fiskalnych,
- koszty finansowania realizowanych zadań społecznych

proponuje pozostawienie zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2020 r. na poziomie ustawowego minimum wynoszącego 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2019 r.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Świadczeniobiorcy pobierający emerytury i renty przed dniem 1 marca 2020 r.	<ul style="list-style-type: none"> • 8168 tys. – emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, • 85,9 tys. – zasiłki i świadczenia przedemerytalne, • 284,6 tys. – renty socjalne, • 1148 tys. – emerytury i renty z KRUS, 	ZUS, KRUS, GUS	Wzrost świadczeń z tytułu waloryzacji emerytur i rent w 2020 r. (przy ustalonej wysokości zwiększenia wskaźnika waloryzacji na ustawowym poziomie wynoszącym 20% realnego wzrostu płac w 2019 r.).

	<ul style="list-style-type: none"> 19 tys. – rodzicielskie świadczenia uzupełniające 		
Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, organy emerytalne służb mundurowych			Wyplata świadczeń po waloryzacji emerytur i rent w 2020 r.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Konsultacje społeczne – w ramach negocjacji dotyczących zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia, w ramach Rady Dialogu Społecznego.

Strony nie uzgodniły wysokości przedmiotowego zwiększenia.

W związku z niezgodnieniem, w ramach Rady Dialogu Społecznego, wysokości zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2020 r. Rada Ministrów ustala wysokość tego zwiększenia na minimalnym ustawowym poziomie wynoszącym 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2019 r.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wejście w życie projektowanego rozporządzenia zapobiegnie dalszemu wzrostowi wydatków na waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych ze środków budżetu państwa ponad ustawowe minimum wynoszące 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2019 r.</p> <p>Podkreślić należy, że każde zwiększenie wskaźnika waloryzacji o 0,1 pkt procentowego to dodatkowy skutek finansowy (wzrost wydatków) w skali 10 miesięcy 2020 r. w kwocie ok. 220,8 mln zł.</p> <p>Przy prognozie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów w 2019 r. na poziomie 102,1% i prognozie realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2019 r. wynoszącej 5,7% (20% realnego wzrostu wynagrodzeń w 2019 r. – 1,14%) – prognozowany wskaźnik waloryzacji w 2020 r. kształtuje się na poziomie 103,24%.</p> <p>Koszt waloryzacji ogółem w 2020 r. przy tym wskaźniku szacowany jest na kwotę około 7,16 mld zł (skutek za 10 miesięcy od marca do grudnia).</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także na sytuację ekonomiczną osób niepełnosprawnych oraz osób starszych

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Projekt nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także na sytuację ekonomiczną osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na żaden z wymienionych wyżej obszarów.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.
 Termin wejścia w życie rozporządzenia nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego oraz jest zgodny z zasadą przyzwoitej legislacji, gdyż nie nakłada nowych obowiązków na jego adresatów.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Nie dotyczy.